

คำอธิบายสรุปสาระสำคัญ
ของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖
(เฉพาะหมวด ๗ การส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา)

๑. ความมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์

โดยที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๓๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพและส่งเสริมความประพฤติเด็ก ไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน สมควรกำหนดขั้นตอนและปรับปรุงวิธีการปฏิบัติต่อเด็กให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กได้รับการอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนและมีพัฒนาการที่เหมาะสมอันเป็นการส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัว รวมทั้งป้องกันมิให้เด็กถูกรุณกรรม ตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ หรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมและสมควรปรับปรุงวิธีการส่งเสริมความร่วมมือในการคุ้มครองเด็กระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการมีกฎหมาย คือ เด็กได้รับการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติที่มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน

๒. ขอบเขตการมีผลใช้บังคับของกฎหมาย

บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรสซึ่งกำลังรับการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. สาระสำคัญของกฎหมาย

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ (เฉพาะหมวด ๗ การส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา) กำหนดมาตรการสำคัญของกฎหมาย ดังนี้

๓.๑ โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนวให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๓.๒ นักเรียนและนักศึกษาต้องประพฤติตนตามระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษา และตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๓.๓ นักเรียนและนักศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนไม่ประพฤติตนตามระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษา และตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และมีอำนาจนำตัวไปมอบแก่ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา

๓.๔ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการเพื่อส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา กล่าวคือ สอบถามครู อาจารย์ หรือหัวหน้าสถานศึกษา เกี่ยวกับความประพฤติ การศึกษา นิสัยและสติปัญญา ของนักเรียนหรือนักศึกษาที่ฝ่าฝืนไม่ประพฤติตนตามระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษา และตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง เรียกให้ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ หรือหัวหน้าสถานศึกษาที่นักเรียนหรือนักศึกษานั้นกำลังศึกษา อยู่มารับตัวนักเรียนหรือนักศึกษา เพื่อว่ากล่าวอบรมสั่งสอนต่อไปให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองในเรื่องการอบรม และสั่งสอนนักเรียนหรือนักศึกษา เรียกผู้ปกครองมาว่ากล่าวตักเตือน หรือทำทัณฑ์บนว่าจะปกครองดูแล มิให้นักเรียนหรือนักศึกษาฝ่าฝืนระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษาและตามที่กำหนดในกฎกระทรวงอีก และ สอดส่องดูแลรวมทั้งรายงานต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลหรือแหล่งที่ซุกซ่อนนักเรียนหรือนักศึกษา ให้ประพฤติในทางมิชอบ รวมทั้งประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ตำรวจ หรือ พนักงานเจ้าหน้าที่อื่นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามหมวดนี้

๓.๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในเคหสถาน สถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ในระหว่าง เวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการ เพื่อทำการตรวจสอบในกรณีมีเหตุอันควรสงสัย ว่ามีการฝ่าฝืนตามกฎหมายหรือระเบียบเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา

๓.๖ ผู้ใดกระทำการอันเป็นการยุยง ส่งเสริม ช่วยเหลือหรือสนับสนุนให้นักเรียนหรือนักศึกษา ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามมาตรา ๖๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

หมายเหตุ : คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะปฏิบัติ ตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือด้วยบท กฎหมายเป็นสำคัญ